

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Областен управител на област Монтана

ПРОТОКОЛ
от
проведено заседание на Областната епизоотична комисия
на област Монтана
25.07.2023 г.

Днес **25.07.2023 г.** в конферентна зала №1 на Областна администрация Монтана беше проведено заседание на Областната епизоотична комисия.

Участие в заседанието взеха както следва:

Ивайло Антонов – Областен управител на област Монтана
инж. Калин Хайтов – Зам. областен управител на област Монтана

1. д-р Герго Гергов – директор на ОД на БАБХ – Монтана
2. д-р Боряна Гарванска – представител на ОД на БАБХ – Монтана
3. д-р Димитър Стоянов – председател на ОК на БВС – Монтана
4. Александър Аврамов – началник на сектор ПИП към ОД на МВР - Монтана
5. Корнелия Каменова – представител на РЗИ - Монтана
6. Генади Горанов – представител на РДПБЗН - Монтана
7. инж. Иван Николов – зам. директор на РДГ - Берковица
8. инж. Володя Вълв – директор на ОПУ – Монтана
9. д-р Виолета Гергова – директор на ОД „Земеделие“ – Монтана
10. Ростислав Василев – началник на сектор РК към ИАРА
11. Валери Първанов – представител на РИОСВ – Монтана
12. Александър Ангелов – представител на ИА АА - Монтана
13. Миглена Велкова – представител на община Лом
14. Тихомира Ценова – представител на община Георги Дамяново
15. Ирена Иванова – представител на община Брусарци
16. Биляна Салтирова – представител на община Берковица
17. Миглена Станимирова – зам. кмет на община Вълчедръм
18. Румяна Динчева – секретар на община Медковец
19. Сашко Попов – представител на община Монтана
20. Венета Бранкова – представител на община Якимово
21. Паулина Йорданова – представител на община Вършец
22. инж. Александър Александров – директор на ТП ДГС – Монтана
23. инж. Милко Благоев – директор на ТП ДГС – Говежда
24. Александър Драгиев – директор на ТП ДГС – Берковица
25. Надя Гоцова – Кунева – зам. директор на ТП ДГС - Чипровци
26. инж. Георги Генов – директор на ТП ДГС – Лом
27. Александър Георгиев – представител на СЛРД „Огоста“ – Монтана
28. Стоян Ангелов – представител на СЛРД „Сокол“ – Берковица
29. инж. Стоян Петров – представител на СЛРД „Свидня“ – Г. Дамяново

Заседанието откри Областният управител Ивайло Антонов, който запозна присъстващите с дневния ред, както следва:

1. Африканска чума по свинете – епизоотична обстановка в страната, областта и съседните държави. Информация за предприетите действия по отношение на ликвидирането на огнище на АЧС на територията на с. Долни Цибър, община Вълчедръм.

2. Обсъждане на превантивни мерки за недопускане на разпространението на заболяването Африканска чума по свинете в област Монтана.
3. Разни.

По точка 1 Директорът на Областната дирекция по безопасност на храните в Монтана д-р Герго Гергов информира участниците в заседанието относно предприетите от дирекцията действия по неутрализиране на установеното в село Долни Цибър, Община Вълчедръм огнище на заболяването Африканска чума по свинете (АЧС) в двор, в който се отглеждат домашни прасета за собствена консумация.

На 19.07.2023 г. изпратените в НДНВМИ – София тъканни проби от заболелите в селото животни отговарят за положителен резултат за АЧС, предвид което е издадена заповед на Изпълнителния директор на БАБХ за обявяване на огнището, зоните, в които влизат населените места, както и мерките, които следва да бъдат предприети.

Към настоящия момент огнището е неутрализирано, като официални ветеринарни лекари от ОДБХ – Монтана са умъртвили по хуманен начин 22 бр. свине, които са отглеждани нерегламентирано и без идентификация в 3-километровата зона, обособена в с. Долни Цибър. Животните са загробени на одобрен терен, който е общинска собственост, а в дворовете с отглежданите свине, както и на мястото на загробване е извършена необходимата дезинфекция. В другото населено място, което попада в 3-километровата зона – село Горни Цибър прасета не са намерени, а кметът е подписал и подпечатал декларация, че в населеното място такива няма.

В определената 10-километрова зона около огнището на терен работят три екипа от официални ветеринарни лекари от ОДБХ Монтана, които вземат кръвни проби от домашни свине по схема за откриване на 10% разпространение с 95% достоверност. Към дата 25.07.2023 г. са взети и изпратени в лаборатория общо 25 броя проби – 21 от село Разград и 4 от село Златия, чиито резултати предстои да станат ясни в следващите дни. Кметът на село Ботево е подписал декларация, че в населеното място не се отглеждат прасета.

На 24.07.2023 г. е извършена цялостна дезинфекция на улиците, парковете и други обществени места в Долни Цибър, включително и пътя, който свързва селото с черните пътища към крайбрежието на река Дунав.

В контекста на темата, свързана с разпространението на заболяването д-р Гергов представи обобщени данни от информационната система ADIS относно епизоотичната обстановка в съседните на България страни, като картината на заболяемостта към датата на заседанието е следната:

- Румъния – 259 броя огнища при домашни свине и 223 случая при диви;
- Сърбия – 280 броя огнища при домашни свине и 193 случая при диви;
- Република Северна Македония – 4 броя огнища при домашни свине и 21 случая при диви;
- Гърция – 6 броя огнища при домашни свине и 2 случая при диви.
- Хърватия – 31 броя огнища при домашни свине и 1 случай при диви
- Босна и Херцеговина - 181 броя огнища при домашни свине и 6 случая при диви.

Общия брой огнища за Европа при домашни свине е 445 броя и 5200 случая при диви свине.

По данни на Световната здравна организация по здравеопазване на животните броят на огнищата при домашни свине от началото на 2021 г. до момента по континенти е:

- Европа – 2771 броя огнища при домашни свине, а при диви - 15 614 случая;
- Азия - 674 броя огнища при домашни свине, а при диви - 1 284 случая;
- Америка - 278 броя огнища при домашни свине;
- Африка - 206 броя огнища при домашни свине;

Въпроси или коментари от страна на участниците по така представените от ОДБХ данни не бяха отправени.

В хода на обсъжданията по точка 2 членовете на Областната эпизоотична комисия се обединиха около становището да бъдат предприети превантивни действия, насочени към предотвратяване на евентуалното разпространение на заболяването на територията на областта, като набелязаните мерки ще се изпълняват съобразно изготвен план, включващ както следва:

1. Актуализиране на регистрите на животновъдните обекти за отглеждане на свине на територията на област Монтана – първоначално определеният срок 01.08.2023 г. **беше променен на 04.08.2023 г.** по молба на общинските администрации.

2. Проверка на животновъдни обекти за отглеждане на свине на територията на ОДБХ за изпълнение на изискванията на Наредба № 44 от 20 април 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти и Регламент за изпълнение 2023/594 на Комисията от 16 март 2023 г. за определяне на специални мерки за контрол на болестта във връзка с АЧС и за отмяна на Регламент за изпълнение 2021/605 – в срок до 15.08.2023 г.

3. В срок до 01.08.2023 г. насрочване на заседания на Общинските эпизоотични комисии в 11-те общини в област Монтана и провеждане на среща с Областната колегия на Българския ветеринарен съюз относно:

3.1. Повишаване на осведомеността по отношение на эпизоотичната ситуация, причинена от заболяването АЧС;

3.2. Изпълнение на заложените мерки в Плана за действие в България по отношение на животновъдни обекти за отглеждане на свине за лични нужди във връзка с АЧС, като бъдат набелязани конкретни действия със срокове за изпълнение, а именно:

- Провеждане на инвентаризация на свиневъдните обекти тип „лични стопанства“ три пъти годишно - двукратно от представители на администрацията на местното управление и веднъж от представители на местното управление с участието на официален ветеринарен лекар;

- Извършване на клинични прегледи/проверки на биосигурността от регистрираните ветеринарни лекари четири пъти годишно и предоставяне на констатациите от проверките;

- Провеждане на проверки за биосигурност от официални ветеринарни лекари веднъж годишно, извършване на клинични прегледи въз основа на оценка на риска, както и вземане на проби в случай на съмнение;

- Взаимодействие с органите на МВР за противодействие на нерегламентираното придвижване на прасета посредством извършване на проверки на превозни средства с цел откриване при всеки констатиран случай на източника на заловеното прасе или свински продукт;

- Извършване на месечни проверки за осъществяване по интернет нелегална търговия с прасета, а също и извършване на проверки на място;

- Предоставяне на информационни материали на собствениците на прасета от заден двор чрез кметовете и кметските наместници, официалните и регистрирани ветеринарни лекари – в срок до 01.08.2023 г.

4. Засилване на пасивния надзор и незабавно уведомяване за всяко съмнение за заболяване при свинете на официалните ветеринарни лекари и Началник на Отдел „Здравеопазване на животните“ в ОДБХ.

В допълнение към така представения план с набелязани мерки за изпълнение беше уточнено, че **на 27.07.2023 г. в 15.00 ч.** ще бъдат проведени среща и инструктаж между служители от Отдел „Здравеопазване на животните“ към ОДБХ – Монтана и ръководствата и членовете на Български ветеринарен съюз – клон Монтана с цел планиране на действия и раздаване на материали по отношение на превенцията на заболяването.

Областният управител Ивайло Антонов прикани присъстващите за въпроси и коментари по набелязаните превантивни действия.

Д-р Боряна Гарванска използва случая да поясни, че се очакват резултатите от изпратените проби от домашни прасета в 10-километровата зона около огнището

в село Долни Цибър и че при евентуални положителни резултати ще се пристъпи към изпълнение на дейности по ликвидиране на огнищата на зараза както до сега. Д-р Гарванска обърна внимание върху факта, че най-често източник на зараза се оказват ферми, в които нерегламентирано се отглеждат свине майки без каквато и да е идентификация. Съгласно действащите към момента нормативни изисквания при съмнение за заболяване собственикът на нерегистрирано животно си заплаща кръвната проба на стойност 48 лв., която такса включва и процедура по узаконяване.

Д-р Герго Гергов допълни казаното, като поясни, че е от съществено значение собствениците на такива ферми да осъзнаят сериозността на проблема и със съдействието на кметовете на съответните населени места и общинските администрации да предприемат необходимите стъпки за узаконяване на своите обекти, което означава че те ще подлежат на регулярен контрол и профилактика от страна на ветеринарно-медицинските представители, а това ще сведе да минимум бъдещите рискове за всички стопани, които закупуват прасета за отглеждане.

Допълнителни коментари или забележки по тематиката от дневния ред не бяха направени, вследствие от което той бе изчерпан и заседанието бе закрито.

ИВАЙЛО ПЕТРОВ АНТОНОВ

Областен управител на област Монтана

/П/

Изготвил: */П/*

Добромир Тодоров - главен експерт в дирекция АКРРДС, 25.07.2023 г.